

DET KONGELIGE
SAMFERDSELSDEPARTEMENT

Prop. 101 S

(2011–2012)

Proposisjon til Stortinget (forslag til stortingsvedtak)

Finansiering og utbygging av E16 på strekningen Fønhus – Bagn i Sør-Aurdal kommune i Oppland

*Tilråding fra Samferdselsdepartementet 27. april 2012,
godkjent i statsråd samme dag.
(Regjeringen Stoltenberg II)*

1 Innledning

Samferdselsdepartementet legger i denne proposisjonen fram forslag om finansiering og utbygging av E16 på strekningen Fønhus – Bagn i Sør-Aurdal kommune. Dette er første etappe av den planlagte utbyggingen av E16 mellom Fønhus og Bjørge i Sør- og Nord-Aurdal kommuner.

På grunn av plansituasjonen legges det opp til en etappevis utbygging, der strekningen Fønhus – Bagn bygges ut som første etappe.

Finansieringen av prosjektet Fønhus – Bagn er basert på statlige midler og bompenger. Prosjektet omfatter i hovedsak utbedring av eksisterende veg inkludert rassikring. E16 er den riksvegen mellom Øst- og Vestlandet som har best regularitet i vinterhalvåret. Vegen er sjelden stengt på grunn av dårlig vær. Selv når de øvrige vegene mellom Øst- og Vestlandet må stenges, vil E16 over Filefjell som oftest kunne holdes åpen. Opprusting av selve fjellovergangen pågår for fullt, noe som vil styrke regulariteten ytterligere. I St.meld. nr. 16 (2008-2009) Nasjonal transportplan 2010-2019 er det lagt til grunn at utbyggingen av E16 på strekningen Øye – Borlaug vil finansieres over en egen post i statsbudsjettet, post 36 E16 over Filefjell.

I St.meld. nr. 16 (2008-2009) og Statens vegvesens handlingsprogram 2010-2013 (2019) er det lagt til grunn statlige midler til å starte utbyggingen av E16 på strekningen Fønhus – Bagn – Bjørge, inkl. rassikring ved Bergsund, i første fireårsperiode. Prioriteringen er betinget av tilslutning til et opplegg for delvis bompengefinansiering av utbyggingen.

Samferdselsdepartementet legger opp til at anleggsarbeidene på strekningen Fønhus – Bagn kan starte annet halvår 2012 med ferdigstillelse ved årsskiftet 2014/2015.

2 Dagens situasjon og beskrivelse av utbyggingen

2.1 E16 Fønhus – Bagn – Bjørge

E16 på strekningen mellom Fønhus og Bjørge er om lag 23 km lang. Den består av utbyggingstrekningene Fønhus – Bagn, som omhandles i denne proposisjonen, og Bagn – Bjørge. Strekningen starter ved Fønhus bru i Sør-Aurdal kommune, passerer Bagn tettsted som er kommunesenteret i Sør-Aurdal, og fortsetter opp Bagnskleivene til Bjørge i Nord-Aurdal kommune. Her kommer fv.

33 fra Dokka og Gjøvik/Lillehammer inn på E16 fra øst.

Strekningen Fønhus – Bagn – Bjørgo har ikke tilfredsstillende standard ut fra trafikkmengde og funksjon som riksveg mellom Øst- og Vestlandet. Årsdøgntrafikken (ÅDT) i 2010 var omlag 2 200 kjøretøy mellom Fønhus og Bagn og om lag 2 500 kjøretøy mellom Bagn og Bjørgo. Tungtrafikkandelen er omlag 13 pst. Det er betydelig trafikkøkning i helger og store høytider.

Mellom Fønhus og Bagn går vegen i hovedsak parallelt med elva Begna. Fra Bagn og nordover er det en strekning med bratt og svingete veg som fører til vanskelige forhold for tungtrafikken vinterstid. Størsteparten av strekningen er smal, med en vegbredde under 6 m og med manglende midtoppmærking. Det er nedsatt fartsgrense på to partier på til sammen ca. 1 km på strekningen Fønhus – Bagn. Vegen har til dels dårlig bæreevne og dårlig dekke og deler av strekningen er rasutsatt. Langs vegen ligger det spredt boligbebyggelse med avkjørsler direkte til E16. Mange av disse avkjørslene er uoversiktlige. Det er også etablert flere driftsavkjørsler og tømmervelteplasser på strekningen. Deler av randbebyggelsen på strekningen er støyutsatt.

Reguleringsplanen for E16 på strekningen Bagn – Bjørgo antas å være klar tidligst ved årsskiftet 2012/2013. Samferdselsdepartementet vil komme tilbake med et opplegg for videre utbygging og finansiering av denne strekningen når det foreligger tilstrekkelige avklaringer, blant annet etter ekstern kvalitetssikring av styringsunderlag og kostnadsoverslag (KS2)

2.2 E16 Fønhus - Bagn

Utbyggingsstrekningen Fønhus – Bagn er om lag 10 km lang. Her har det skjedd seks ulykker med personskade i perioden 2000-2010. To personer ble alvorlig skadet og fem personer lettere skadet i disse ulykkene. Det er ikke registrert ulykker med personskade i 2011.

Utbyggingen omfatter dels omlegging og dels utbedring av eksisterende veg til tofelts veg med 8,5 m vegbredde. På et rasutsatt parti ved Bergsund skal det bygges en om lag 650 m lang tunnel. Prosjektet omfatter videre bygging/ombygging av flere kryss, bruer og underganger, etablering av busslommer og kjettingplass. I tillegg kommer omlegging av flere avkjørsler og tømmervelteplasser samt gjennomføring av støytiltak.

Reguleringsplan for delstrekningen Fønhus – Dølvesæter ble vedtatt av Sør-Aurdal kommune

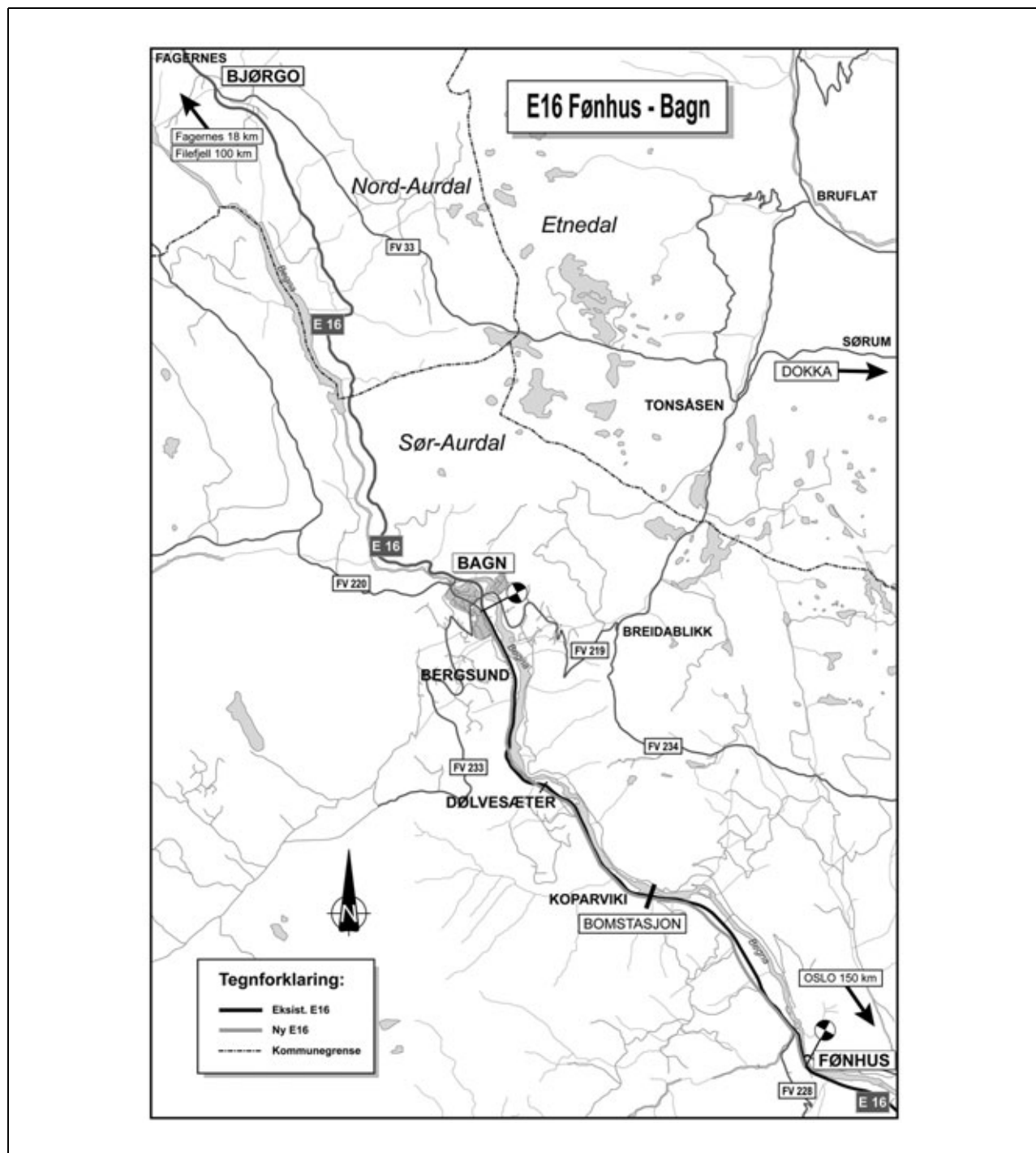
den 24.09.2009, og for delstrekningen Dølvesæter – Bagn den 11.11.2010.

Styringsrammen er fastsatt til 411 mill. 2011-kr og kostnadsrammen er fastsatt til 434 mill. 2011-kr. Omregnet til 2012-kr blir styringsrammen 420 mill. kr og kostnadsrammen 444 mill. kr. Netto nytte for prosjektet er beregnet til -380 mill. kr, og netto nytte over totale kostnader er -0,9.

3 Lokalpolitisk behandling

Bompengeutredning av 01.11.2010 ble oversendt fylkeskommunen og kommunene Sør-Aurdal, Nord-Aurdal og Etnedal i november 2010. Nord-Aurdal og Etnedal kommuner har ikke kommet med merknader til utredningen. Sør-Aurdal kommune fattet følgende vedtak den 11.11.2010:

1. Utbygging av E16 på delstrekningen Fønhus – Bagn på parsellen Fønhus – Bjørgo (NTP) delfinansieres med bompenger.
2. Innkrevingen skjer i begge retninger i en automatisk stasjon som plasseres ved Koparvike (alternativ 2 i vedlagte bompengeutredning).
3. Bompengene utgjør 195 mill. kr av de samlede kostnadene til vegutbyggingen og etableringen av bomstasjoner. Alle beløp presiseres som 2010 kr.
4. Det skal etableres et rabattsystem som bidrar til å redusere belastningen for biler med mange bompasseringer i måneden.
5. Det er et forslag om at bompengedordningen baseres på et rabattsystem som innebærer at alle trafikanter som betaler med elektronisk brikke får 10 pst rabatt. Forslaget inneholder rabattordninger med mengderabatter for lette kjøretøy inntil 3500 kg som passerer anlegget mer enn 16 ganger pr. kalendermåned. For disse blir det gratis fra den 17. passering i kalendermåned. Bomordningen tilsluttes "Autopass-avtale".
6. Det settes ned et forhandlingsutvalg på 3 personer for å utarbeide forhandlingsgrunnlag for rabattordning. Forhandlingsutvalget består av Kåre Helland, Magne Damslara og Harald Liodden.
7. Det legges til grunn at gjennomsnittstaksten pr passering vil ligge i området 25-30 kr. Dette tilsvarer også en grunntakst for lett bil på 25-30 kroner (2010). Tunge biler betaler dobbel takst.
8. Bompengeperioden settes til 15 år med mulighet til forlengelse inntil 5 år. Ved opp-

Figur 2.1 Oversikt over planområdet

nådd bompengandel på 195 mill. og evt. % vis andel av kostnadsoverskridelser (opptil kostnadsrammen (P85, 406 mill kr)) skal dekkes med statlige midler og bompenger etter samme prosentvise fordeling som innenfor kostnadsoverslaget (375 mill. kr.) på strekningen Fønhus – Bagn er innfridd skal bommen fjernes.

9. Det gis tilslutning til at anlegget på strekningen kan startes opp, basert på Statens

vegvesens anbefalte finansieringsopplegg, så snart Stortingets tilslutning til den foreslåtte bompengereordningen foreligger.

10. Det fremmes en egen sak om finansieringen av strekningen E16 Bagn – Bjørgo når forslag til reguleringsplan foreligger.
11. Bompengeselskapet gis anledning til å forskottere inntil 40 mill. kr til planlegging, prosjektering og grunnverv på strekningen Bagn – Bjørgo.

12. Sør-Aurdal kommune ønsker å stille som observatør i et bompengeselskap.”

Oppland fylkesting behandlet saken i møte den 07.12.2010 og fattet følgende vedtak:

- ”1. Oppland fylkeskommune legger til grunn at utbygging av E16 Fønhus – Bagn – Bjørgo skal delfinansieres med bompenger. Det legges opp til en etappevis utbygging med strekningen Fønhus – Bagn som første etappe.
2. Utbygging av E16 på strekningen Fønhus – Bagn delfinansieres med bompenger. Innkrevningen skjer i begge retninger i en automatisk stasjon ved Koparvike nordvest for Briskebyen (alternativ 2 i vedlagte bompengeutredning).
3. Bompengene utgjør 195 mill. kr av de samlede kostnadene til vegutbyggingen og etableringen av bomstasjoner.
4. Bompengereordningen baseres inntil videre på et rabattsystem som innebærer at alle trafikanter som betaler med elektronisk brikke får 10 % rabatt, men at det gis høyere rabatt ved forskuddsbetaling. Oppland fylkeskommune bes om å vurdere takst- og rabattstrukturen for alle nye bompengeprojekt i fylket med det siktemål å komme fram til en mer enhetlig struktur i løpet av februar 2011. I dette ligger at en også ser på muligheten for rabattordninger som i større grad tilgodeser de som er hyppige brukere av veien.
5. Det legges til grunn at gjennomsnittstaksten per passering vil ligge i området 25-30 kr. Dette tilsvarer også en grunntakst for lett bil på 25-30 kroner (2010). Tunge biler betaler dobbel takst.
6. Bompengeperioden settes til 15.
7. Det gis tilslutning til at anlegget på strekningen kan startes opp, basert på Statens vegvesens anbefalte finansieringsopplegg, så snart Stortingets tilslutning til den foreslåtte bompengereordningen foreligger.
8. Det er et ønske om at hele strekningen Fønhus – Bjørgo behandles som et felles bompengeprojekt med innkreving på to parseller. Det fremmes en egen sak om finansieringen av strekningen E16 Bagn – Bjørgo når forslag til reguleringsplan foreligger.
9. Bompengeselskapet gis anledning til å forskottere inntil 40 mill. kr til planlegging, prosjektering og grunnverv på strekningen Bagn – Bjørgo.

10. Oppland fylkeskommune stiller garanti ved selvskyldnerkausjon for låneopptaket i bompengeselskapet. Garantien tar utgangspunkt i et maksimalt låneopptak på 235 mill kr (2010). Garantitiden er maksimalt 20 år, inklusive maksimal innkrevningstid på 15 år og 5 års forlengelse av bompengeperioden i tilfelle sviktende økonomi. Det er et vilkår at garantien blir sikret 1. prioritet i retten til å kreve inn bompenger. Det tas forbehold om Stortingets samtykke til garantien.
11. Fylkesordfører gis fullmakt til å stifte/etablere en bompengeselskapsløsning med formål å delfinansiere utbyggingen og administrere trafikantbetalingen på E16 Fønhus – Bagn – Bjørgo. Det avsettes kr 100 000 til selskapets aksjekapital og kr 15 000 til stiftelseskostnader. Beløpene dekkes over rammeområdet Politisk handlingsrom.
12. Fylkesutvalget får fullmakt til, om nødvendig for å holde tidsfristen, å foreta en endelig behandling av rabattordning for Fønhus – Bagn. Fylkeskommunen ber om skriftlig tilbakemelding på framdriftsplanen for bompengereordningen fra Vegdirektoratet.”

Som det framgår av vedtakene til Sør-Aurdal kommune og Oppland fylkeskommune er de ikke samstemte når det gjelder takstsystem. Sør-Aurdal kommune behandlet bompengesaken på nytt og fattet følgende vedtak den 17.02.2011:

- ”1. Sør-Aurdal kommune bekrefter sitt kommunestyrevedtak i sak 45/10 om at utbyggingen av E16 på delstrekningen Fønhus – Bagn, på parsell Fønhus – Bjørgo, skal delfinansieres med bompenger.
2. Sør-Aurdal kommune tilrår at det i det videre arbeidet legges til grunn en takst- og rabattstruktur slik:
  - 10 pst rabatt for alle trafikanter som betaler med elektronisk brikke
  - Det etableres en ordning med passeringstak som innebærer at trafikanter med elektronisk brikke ikke betaler for mer enn 25 passeringer i en kalendermåned. Dette passeringstaket skal gjelde for lette kjøretøy.
3. Ordføreren – sammen med fylkesordføreren – anmodes så raskt som mulig om å be om et møte med politisk ledelse i Samferdselsdepartementet for å drøfte de lokale pri-

oriteringer og begrunnelser for den foreslåtte takst- og rabattstrukturen.

4. Sør-Aurdal kommune ber om å få saken tilbake til ny behandling dersom ikke rabattstrukturen i punkt 2 kan imøtekommes av overordnede myndigheter.”

Fylkesutvalget i Oppland behandlet saken på nytt den 01.02.2011 og fattet følgende vedtak:

- ”1. Oppland fylkeskommune bekrefter sitt vedtak i FT-sak 53/10 om at utbyggingen av E16 på strekningen Fønhus – Bagn - Bjørgo skal delfinansieres med bompenger.
2. Fylkesutvalget tilrår at det i det videre arbeidet legges til grunn en takst- og rabattstruktur slik:
  - 10 pst rabatt for alle trafikanter som betaler med elektronisk brikke
  - Det etableres en ordning med passeringstak som innebærer at trafikanter med elektronisk brikke ikke betaler for mer enn 25 passeringer i en kalendermåned. Dette passeringstaket skal gjelde for lette kjøretøy.
3. Fylkesutvalget tilrår at fylkesordføreren sammen med ordføreren i Sør-Aurdal ber om et møte med politisk ledelse i Samferdselsdepartementet for å drøfte de lokale prioriteringer og begrunnelser for den foreslåtte takst- og rabattstrukturen.
4. Fylkesutvalget ber om at det etter klarering i Samferdselsdepartementet legges fram en sak med vurderinger og forslag for takst- og rabattstruktur for bompengefinansierte vegutbyggingsprosjekter i Oppland.”

I samråd med kommunen og fylkeskommunen legges det nå opp til et passeringstak på 40 passeringer i måneden. Det legges også opp til at plasseringen av bomstasjonen endres når strekningen Bagn – Bjørgo åpnes for trafikk. Det ble derfor fattet nye vedtak i saken.

Sør-Aurdal kommune behandlet saken på nytt den 27.03.2012 og fattet følgende vedtak:

- ”1. Sør-Aurdal kommune bekrefter sitt kommunestyrevedtak i sak 45/10 om at utbyggingen av E16 på delstrekningen Fønhus-Bagn, på parsellen Fønhus-Bjørgo, skal delfinansieres med bompenger.
2. Strekningen Fønhus-Bjørgo er ett prosjekt og det skal legges til grunn at utbyggingen av hele strekningen Fønhus-Bjørgo skal skje mest mulig kontinuerlig. Den delen av

vedtaket som omhandler rabattsystem gjelder første utbyggingstrinn Fønhus-Bagn.

3. Det legges til grunn at det skal gis 10% rabatt for brikkebruk.
4. Det skal innføres et passeringstak som innebærer at det ikke skal betales for mer enn 40 passeringer pr måned. Passeringstaket gjelder for kjøretøy under 3,5 tonn som er utstyrt med elektronisk brikke og kan kombineres med rabatten på 10%.
5. Ved åpningen av strekningen Bagn-Bjørgo flyttes bommen fra Koparvike til Bagnskleive, nær kommunegrensa mellom Nord- og Sør-Aurdal. Bompenger fra bomsnittet Bangskleive vil i en periode bidra til å finansiere hele strekningen.”

Fylkesutvalget i Oppland behandlet saken på nytt den 27.03.2012 og fattet følgende vedtak:

- ”1. Oppland fylkeskommune bekrefter sitt vedtak i FT-sak 53/10 om at utbyggingen av E16 på delstrekningen Fønhus-Bagn skal delfinansieres med bompenger.
2. Strekningen Fønhus-Bjørgo er ett prosjekt og det legges til grunn at utbyggingen av hele strekningen Fønhus-Bjørgo skal skje mest mulig kontinuerlig. Den delen av vedtaket som omhandler takst- og rabattordning gjelder første utbyggingstrinn Fønhus-Bagn.
3. Det legges til grunn at det skal gis 10 % rabatt for brikkebruk.
4. Det skal innføres et passeringstak som innebærer at det ikke skal betales for mer enn 40 passeringer pr måned. Passeringstaket gjelder for kjøretøy under 3,5 tonn som er utstyrt med elektronisk brikke og kan kombineres med rabatten på 10%.
5. Ved åpning av strekningen Bagn-Bjørgo flyttes bommen fra Koparvike til Bagnskleive, nær kommunegrensen mellom Nord- og Sør-Aurdal. Bompenger fra bomsnittet ved Bagnskleive vil i en periode bidra til å finansiere hele strekningen.”

4 Trafikkgrunnlag

Trafikkanalysen fra Statens vegvesen er basert på bruk av Regional transportmodell (RTM) og med tilleggsvurderinger basert på trafikktegninger, framskrivninger og elastisitetsberegninger.

E16 over Filefjell har best regularitet av fjellovergangene mellom Øst- og Vestlandet, og de store

utbedringene på E16 mellom Øye og Borlaug vil sannsynligvis føre til økt trafikk. Samtidig vil innføringen av bompenger føre til trafikkavvisning ved overføring til alternative vegruter, ved at noen reiser går til andre destinasjoner og noen trafikanter velger andre transportmidler. Nettovirkningen er vurdert til å bli negativ, dvs. at det blir avvist mer trafikk ved å innføre bompenger enn trafikkøkningen som følge av vegutbyggingene. Beregninger viser at langdistansetrafikken i liten grad vil bli påvirket av innføringen av bompenger, men den regionale og lokale trafikken blir påvirket i større grad.

Med de bompengetakstene som det er lagt til grunn i denne proposisjonen, er det regnet med en ÅDT på 2 200 kjøretøy gjennom bomstasjonen etter åpning i 2015. Uten bompengeinnkreving er det i 2015 regnet med en årsdøgntrafikk (ÅDT) på om lag 2 450 kjøretøy på E16 ved Koparvike der hvor den fremtidige bomstasjonen er forutsatt plassert. Det er dermed regnet med at bompengeinnkrevingen vil føre til en trafikkavvisning på om lag 10 pst.

For den generelle trafikkutviklingen er prognosene som er utarbeidet for Oppland i forbindelse med arbeidet med Nasjonal transportplan 2014 – 2023, lagt til grunn. Det er regnet med en gjennomsnittlig årlig trafikkvekst på 1,1 pst. i 2010-2018, 1 pst. i 2019-2023, 1,1 pst. i 2024-2030 og deretter 0,9 pst.

5 Utbyggings- og finansieringsopplegg

Utbyggingen av E16 på strekningen Fønhus – Bagn er forutsatt finansiert med statlige midler og bompenger.

Statlige midler

På bakgrunn av St.meld. nr. 16 (2008-2009) er det i Statens vegvesen sitt handlingsprogram for perioden 2010-2013 lagt til grunn 180 mill. 2010-kr i statlige midler til prosjektets første utbyggingsetappe Fønhus – Bagn. Midlene er fordelt med 80 mill. kr på post 30 Riksveginvesteringer og 100 mill. kr på post 31 Rassikring. Samferdselsdepartementet legger etter dette til grunn 200 mill. 2012-kr i statlige midler til prosjektet, fordelt med 30 mill. kr i 2013 og 170 mill. kr i perioden 2014-2017.

Bompengeopplegg

Det legges opp til å etablere en bomstasjon på strekningen E16 Fønhus – Bagn ved Koparvike. Det er lagt til grunn etterskuddsvis innkreving i begge kjøreretninger i en automatisk bomstasjon.

Når hele strekningen E16 Fønhus - Bagn – Bjørgo er ferdig utbygd legges det, i tråd med lokalpolitiske vedtak, opp til at bomstasjonen flyttes fra Koparvike til området ved kommunegrensa mellom Sør-Aurdal og Nord-Aurdal. Inntektene fra denne bomstasjonen skal finansiere resterende gjeld knyttet til prosjektet Fønhus – Bagn og forutsatt bompengebidrag knyttet til prosjektet Bagn – Bjørgo. Dersom det likevel ikke blir tilslutning til et bompengeopplegg for prosjektet Bagn – Bjørgo, vil bomstasjonen bli stående ved Koparvike til bompengeselskapets gjeld knyttet til prosjektet Fønhus – Bagn er nedbetalt.

Samferdselsdepartementet har åpnet opp for at det også kan innføres passeringstak per måned i bompengeprosjekter som ikke er definert som bomringer, jf. Retningslinjer for innføring av passeringstak for bompengeprosjekter av 07.12.2011. Retningslinjene gir ikke åpning for å etablere et passeringstak med færre enn 40 passeringer per måned.

Det legges til grunn et månedlig passeringstak på 40 passeringer og 10 pst. flat rabatt for alle lette kjøretøy med elektronisk brikke. Tunge kjøretøy gis rabatt på 10 pst. rabatt ved bruk av elektronisk brikke. For øvrig gjelder de til enhver tid gjeldende takstretningslinjer for bompengeprosjekter og retningslinjer for passeringstak. For at prosjektet skal bli nedbetalt i løpet av 15 år, må gjennomsnittlig inntekt per passering være om lag 30 kr. med de forutsetningene som ellers er lagt til grunn. Det gir følgende grunntakster uten rabatt i 2012-priser:

- om lag 32 kr for lette kjøretøy med tillatt totalvekt til og med 3 500 kg
- om lag 64 kr for tunge kjøretøy med tillatt totalvekt fra og med 3 501 kg

Det forutsettes at takstene blir justert i forhold til konsumprisindeksen.

I denne proposisjonen er det lagt til grunn samlede bompengeinntekter på om lag 445 mill. kr, fordelt med 220 mill. kr til å dekke deler av investeringskostnadene, om lag 180 mill. kr i netto renteutgifter og 45 mill. kr til å dekke innkrevingskostnadene og kostnader til drift av bompengeselskapet.

Oppland fylkeskommune vedtok den 07.12.2010 å gi fylkesordføreren fullmakt til å eta-

blere et bompengeselskap med formål å delfinansiere utbyggingen av, og håndtere trafikantbetalingen på E16 Fønhus – Bagn – Bjørgo.

Finansieringsplan

Finansieringsplanen for strekningen Fønhus – Bagn er vist i tabell 5.1.

Tabell 5.1 Finansieringsplan for E16 Fønhus – Bagn

	Mill. 2012-kroner		
	2010-2013	2014-2017	Sum
Statlige midler			
- post 30	30	70	100
- post 31		100	100
Bompenger	190	30	220
Sum	220	200	420

Det er forventet et bompengeuttak på 70 mill. kr i 2012.

Eventuelle kostnadsøkninger utover prisstigningen skal dekkes i samsvar med gjeldende retningslinjer for bompengeprojekter. Dette innebærer at kostnadsøkning opp til kostnadsrammen skal dekkes med statlige midler og bompenger etter samme prosentvise fordeling som innenfor styringsrammen. Eventuelle overskridelser utover kostnadsrammen er staten sitt ansvar og dekkes med statlige midler. Dersom kostnadene for utbyggingen blir lavere enn forutsatt, skal en besparelse på inntil 10 pst. fordeles mellom Staten og selskapet i forhold til partenes andel av finansieringen. Kostnadsbesparelse på mer enn 10 pst. tilfaller staten.

Dersom økonomien i prosjektet blir svakere enn regnet med, kan bompengeselskapet etter avtale med Vegdirektoratet øke takstene med inntil 20 pst. ut over prisstigningen og/eller forlenge innkrevingsperioden med inntil 5 år.

Andre forutsetninger for finansieringsplanen

Følgende basisforutsetninger er ellers lagt til grunn for finansieringsanalysen:

- Gjennomsnittlig bompengeinntekt per kjøretøy om lag 30 kr i 2012-prisnivå
- Lånerente 6,5 pst.
- Innskuddsrente 3 pst.
- Årlig prisstigning 2,5 pst.

- Årlige innkrevingskostnader 3 mill. kr
- 65 pst. andel brikkebrukere

Med disse forutsetningene er innkrevingsperioden beregnet til om lag 15 år.

Det er også regnet på et pessimistisk alternativ med følgende forutsetninger:

- Lånerenta øker til 8 pst.
- Kostnadsøkning opp til kostnadsrammen
- Årlig trafikkvekst reduseres til 0,5 pst.
- ÅDT i åpningsåret reduseres med ytterligere 5 pst.
- Takstøkning på 20 pst. utover prisstigningen etter to år

Med disse forutsetningene beregnes innkrevingsperioden til å bli om lag 20 år, det vil si en økning på om lag 5 år ut over basisalternativet.

6 Fylkeskommunal garanti

Som det framgår av punkt 3, har Oppland fylkeskommune i møte i fylkestinget den 07.12.2010 fattet vedtak om fylkeskommunal garanti for bompengeselskapet si gjeld avgrenset til 235 mill. 2010-kr.

Maksimal gjeld er i det pessimistiske alternativet beregnet til om lag 380 mill. 2012-kr. Lånegjelda vil være på det nivået ved utgangen av 2014.

Den fylkeskommunale garantien er forhåndsgodkjent av Kommunal- og regionaldepartementet, men blir ikke endelig godkjent før Stortinget har gjort vedtak i saken. Garantistens utlegg kan dekkes gjennom en økning av realkostene med inntil 20 pst. og en forlengelse av bompengeperioden med inntil 5 år.

7 Samferdselsdepartementets vurdering

E16 er ei viktig rute for trafikk mellom Øst- og Vestlandet, og i områdene hvor vegen går. Vegen har stedvis dårlig standard i forhold til trafikkmengden, og den er stedvis rasutsatt.

Oppland fylkeskommune har sluttet seg til at hele strekningen E16 Fønhus – Bagn – Bjørgo skal delvis bompengefinansieres. Videre er det lokalpolitisk enighet om at strekningen Fønhus – Bagn skal bygges ut som første etappe. Fylkeskommunen og Sør-Aurdal kommune går imidlertid inn for at det etableres en ordning med passeringstak som innebærer at lette kjøretøy med elektronisk brikke ikke betaler for mer enn 25

passeringer per måned. I Samferdselsdepartementets retningslinjer er det åpnet for å innføre passeringstak på 60 passeringer per måned. Ved særskilte lokale forhold er det åpnet for å senke passeringstaket, men det kan ikke settes lavere enn 40 passeringer per måned. Samferdselsdepartementet legger etter dette til grunn et passeringstak på 40 passeringer for prosjektet E16 Fønhus – Bagn. Oppland fylkeskommune og Sør-Aurdal kommune har sluttet seg til det skisserte takst- og rabattopplegget.

Samferdselsdepartementet vil komme tilbake til opplegg for videre utbygging og finansiering av E16 på strekningen Bagn – Bjørgo når det foreligger tilstrekkelige avklaringer. Departementet vil arbeide for at utbyggingen av hele strekningen E16 Fønhus - Bjørgo skal skje mest mulig kontinuerlig. Når hele strekningen E16 Fønhus - Bjørgo er ferdig utbygd, legges det opp til at bomstasjonen ved Koparvike flyttes til området ved kommunegrensa mellom Sør-Aurdal og Nord-Aurdal. Inntektene fra denne bomstasjonen skal finansiere resterende gjeld knyttet til prosjektet Fønhus – Bagn og forutsatt bompengetilskudd knyttet til prosjektet Bagn – Bjørgo. Samferdselsdepartemen-

tet slutter seg til et slikt opplegg. Dersom det likevel ikke blir tilslutning til et bompengepoleg for prosjektet Bagn – Bjørgo, vil bomstasjonen bli stående ved Koparvike til bompengeselskapets gjeld knyttet til prosjektet Fønhus – Bagn er nedbetalt.

8 Avtale

Etter at Stortinget har fattet vedtak om finansiering og utbygging av E16 på strekningen Fønhus – Bagn i Oppland, vil det bli inngått avtale mellom Vegdirektoratet og bompengeselskapet i tråd med forutsetningene som er lagt til grunn i denne proposisjonen.

Samferdselsdepartementet

t i l r å r :

At Deres Majestet godkjenner og skriver under et framlagt forslag til proposisjon til Stortinget om finansiering og utbygging av E16 på strekningen Fønhus – Bagn i Sør-Aurdal kommune i Oppland.

Vi **HARALD**, Norges Konge,

s t a d f e s t e r :

Stortinget blir bedt om å gjøre vedtak om finansiering og utbygging av E16 på strekningen Fønhus – Bagn i Sør-Aurdal kommune i Oppland i samsvar med et vedlagt forslag.

Forslag

til vedtak om finansiering og utbygging av E16 på strekningen Fønhus – Bagn i Sør-Aurdal kommune i Oppland

I

1. Stortinget samtykker i at bompengeselskapet får tillatelse til å ta opp lån og kreve inn bompenger til delvis bompengefinansiering av utbyggingen av E16 på strekningen Fønhus – Bagn i Oppland. Vilkårene fremgår av denne proposisjonen.
2. Samferdselsdepartementet får fullmakt til å inngå avtale med bompengeselskapet og fastsette nærmere regler for finansieringsordningen.

Trykk: AS O. Fredt Arnesen. April 2012

241491